

Правозахисна позиція БО «Позитивні Жінки» щодо негайної декриміналізації ВІЛ-статусу в Україні

Ми знаємо що жінки становлять майже половину людей, які живуть з ВІЛ, в Україні. Але ми також знаємо що дівчата та жінки є **більш уразливими** до ВІЛ-інфекції через стереотипи, обмежений вплив на прийняття рішень, насильство, дискримінацію та не відповідність послуг охорони здоров'я до реальних потреб жінок тощо.

Кожна друга жінка дізнається про свій ВІЛ статус під час вагітності чи під час лікування серйозних захворювань, в той час як відсутність сексуальної освіти та страх пережити насильство змушує багатьох взагалі відмовлятися проходити тестування на ВІЛ та лікування. Важливо фокусуватись на профілактиці та тестуванні, але також важливо забезпечити реалізацію прав більше ніж 66 тисячі жінок, які живуть з ВІЛ.

Порівняно з чоловіками, ВІЛ позитивні жінки займають другорядну роль у **прийнятті рішень** щодо законів, програм та політик щодо ВІЛ, тому законодавчі акти часто не відповідають їх потребам. Включення жінок до столу переговорів забезпечить включення таких важливих їм питань як доступ до сексуального та репродуктивного здоров'я.

Жінки з ВІЛ часто не отримують належних якісних послуг у **сфері охорони здоров'я** через стигму та дискримінацію. Нерідко медпрацівники розкривають інформацію про ВІЛ-статус пацієток, яка є таємницею, без їхньої згоди, що призводить до різних форм насильства, особливо з боку членів сім'ї - жінки лишаються домівок та припиняють родинні стосунки.

ВІЛ-позитивні жінки можуть народити дитину без ВІЛ, якщо вони регулярно приймають антиретровірусну терапію. Жінкам, які живуть з ВІЛ, заборонено всиновлювати дітей, що є прямою дискримінацією на державному рівні. Жінкам з ВІЛ відмовляють в доступі до гінекологічної допомоги за місцем проживання та відправляють до "спеціалізованих" центрів, що розташовані за декілька десятків кілометрів від дому. Приватні клініки пропонують послуги ВІЛ-позитивним жінкам за завищену плату. Доступ до якісних медичних послуг та допоміжних репродуктивних технологій за однаковою ціною – це право усіх жінок без винятку.

ВІЛ є соціальною хворобою і надання **психологічної допомоги** потрібно здійснювати як ВІЛ-позитивним людям, так і членам їх сімей. Кожна друга жінка після діагностування ВІЛ статусу має високий рівень тривожності, фрустрації, депресії, апатії та зниженої самооцінки. Незважаючи на доступ до прогресивного лікування, багато жінок з ВІЛ добровільно відмовляються від стосунків, сім'ї та народження дітей. Тому консультанти та психологи, які працюють в центрах СНІДу, соціальних службах та неурядових організаціях мають бути фахово підготовлені до цього.

Жінки, про ВІЛ статус яких стає відомо оточуючим, ризикують втратити роботу і навіть домівку, їх дітей переслідують в школах, а родичі та друзі часто припиняють спілкуватись з ними. Не дивлячись на всі виклики, багато жінок говорять про свій статус відкрито аби своїм прикладом дати надію багатьом іншим. В 2018 році ВІЛ-позитивна жінка уперше виступила в Парламенті, а в 2019 - увійшла до складу національної ради з питань протидії туберкульозу та ВІЛ-інфекції/СНІДу, які працює під головуванням віце-прем'єру Уряду.

Дискримінуюча стаття 130 КК України за постановку у ризик інфікування ВІЛ повинна бути змінена. Відсутність дискримінації мотивує людей регулярно проходити тести на ВІЛ аби знати свій статус.

Поінформованість та толерантне ставлення **суспільства** дозволить жінкам з ВІЛ не лишатися в тіні та відкрито говорити про свій статус і жити повноцінним життям. Відкритість надає сили захищати права та прибирати правові бар'єри.

БО «Позитивні Жінки»